

การมีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชนและคุณภาพชีวิต
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

PARTICIPATORY ON COMMUNITY CAREER LEARNING CENTER
AND QUALITY OF LIVING DEVELOPMENT
BY SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY

สุพจน์ แสงเงิน ภาวธร กาญจนอุธรรม อุเทน ทองทิพ ชาทิเมธี หงษา และ ทรงยศ สาโรจน์

Supot Sangngern, Paradorn Kanjanasutam, Uten Thongthip,

Chatmetee Hongsa & Songyot Sarot

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Science Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

supot.97@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยการมีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชนและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของชุมชน ความต้องการ การร่วมกันจัดตั้ง และปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เก็บข้อมูลจากองค์กรชุมชน และองค์กรภาครัฐ และสมาชิกในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การสังเกต การจัดเวที การวิเคราะห์ SWOT การศึกษา ดูงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและเสนอด้วยวิธีการพรรณนา

ผลการวิจัย 1) บริบทของชุมชนบางเลนโดยทั่วไป จะดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายตามแบบสังคมไทย เป็นลักษณะทั้งสังคมชนบทและเมืองอาชีพส่วนใหญ่ด้านเกษตรกร ทำพืชสวนซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมปัจจุบันการประกอบอาชีพจะมีเพิ่มมากขึ้นเป็นชุมชนที่ยังยึดมั่นในธรรมเนียมประเพณีและเคารพระบอบอาวุโสและส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ด้านพัฒนาความรู้มีสถานศึกษาและศูนย์เรียนรู้ชุมชน 2) ชุมชนมีความต้องการในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชนใน 4 อาชีพ ประกอบด้วย การทำดอกไม้เกล็ดปลา การทำขนมทองพลับสมุนไพร การทำกระเป๋าสานจากพลาสติก และการทำกล้วยฉาบ 3) การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพ ร่วมจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโดยเป็นแหล่งเรียนรู้อาชีพ ทุกคนในชุมชนและนอกชุมชน ภายในศูนย์เรียนรู้จะมีองค์ความรู้อาชีพประกอบด้วย การแนะนำอาชีพอุปกรณ์ ขั้นตอนในการทำและผลผลิต 4) ปัญหา อุปสรรค และ

แนวทางแก้ไข การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชน จะมีปัญหาเกี่ยวกับ เวลาว่างไม่ตรงกันในการทำกิจกรรม สมาชิกขาดความชำนาญในการผลิต วัตถุดิบมีราคาแพงในบางช่วงเวลา การสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอและต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์ สมาชิกกลุ่มอาชีพแก้ไขโดยจัดทำแผนทำกิจกรรมที่ชัดเจน หาทุนสำรวจจากสมาชิกการอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ และสร้างเครือข่ายช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This research aimed to study on the community's context, needs, corporation and obstacle, and problem solving guideline on Learning Center of Bang-Len community, Bang-yai District, Nonthaburi Province. The data was collected from community's organization, government's organization and community's members. Interviewing, observing, focus group, SWOT analysis was used as research instruments. The data was analyzed by using the context.

The research's results showed that: 1) The overall community's context is easy living and people in community are farmers as the past. In the present time the number of people who work is increase. People in the community are Baddish and pay respect to the eldest. 2) the community needs to develop on vocational in 4 careers; making flower from fish scale, snack with Thai herb, plastic bag and fired banana. 3) having learning center to support people in the community and other to learn on doing things from this place. 4) the problems and obstacles are timing of each other, the skills of producing, price of materials, budget, and lack of public relation and the guidelines of solving these are the members need to do clean planning, finding more budget, improve their skills and building connection.

Keywords: participatory, community career learning center, sufficiency economy philosophy

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมการเกษตรมาตั้งแต่อดีตทำให้มีความรู้และภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ถึงแม้ว่าปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงมาสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการมากขึ้นตามแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละฉบับก็ตาม แต่คนในชุมชนเองก็ยังใช้ชีวิตและประกอบอาชีพตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่นไทยในการที่จะนำมาพัฒนาอาชีพในชุมชน (Nakpanom, 2006)

การเรียนรู้เป็นวิธีการหนึ่งที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนได้พัฒนาตัวเอง พัฒนาชุมชน และสังคมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดรายได้เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน โดยให้คนในชุมชนสามารถจัดการกับทุนทางสังคมที่ดีอยู่ในชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มและก่อให้เกิดอาชีพของคนในชุมชนอย่างแท้จริง โดยการนำเอาหลักของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโดยมองถึงศักยภาพและความพร้อมของชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา

จากการศึกษาสภาพของชุมชนบางเลนเป็นชุมชนที่มีการดำเนินชีวิตเรียบง่าย ชุมชนมีอาชีพส่วนใหญ่การเกษตรประกอบด้วยการทำสวนผลไม้ เลี้ยงสัตว์ การปลูกผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และชุมชนยังมีภูมิปัญญา

ในด้านการผลิตหัตถกรรมต่าง ๆ จากการถ่ายทอดต่าง ๆ กันมาจากรุ่นก่อน ๆ จนเป็นอาชีพเสริมของชุมชนแต่กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนนั้นดำเนินไปตามสภาพความเชื่อและปฏิบัติมาจนถึงลูกหลาน และจากการจัดทำเวทีและความต้องการชุมชน มีความต้องการแหล่งเรียนรู้ตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นแบบอย่างในการนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับของชุมชน โดยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบางเลน จังหวัดนนทบุรี แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปรับปรุง ร่วมรับผลประโยชน์ ทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้เด็กเยาวชนคนในชุมชนประชาชนโดยทั่วไปสำหรับได้มาศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันและส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชนให้เข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน ประเทศไทยได้ดำเนินการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อลดปัญหาความยากจนและใช้ทรัพยากรที่เกิดจากการประกอบอาชีพอย่างคุ้มค่า (Office of National Economic and Social Development Board, 2001)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบริบทของชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) เพื่อร่วมกันตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้ในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชนบางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี
2. ชุมชนบางเลนมีแหล่งความรู้อาชีพที่ให้สมาชิกของชุมชนและผู้สนใจได้รักษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
3. กลุ่มสมาชิกอาชีพของชุมชนบางเลนมีความเชื่อมั่นในการทำกิจกรรมกลุ่มอาชีพ
4. กลุ่มอาชีพชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ได้
5. เกิดเครือข่ายช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างสมาชิกและกลุ่มอาชีพ
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคมด้านการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจ

พอเพียง ชุมชนบางเลน ในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

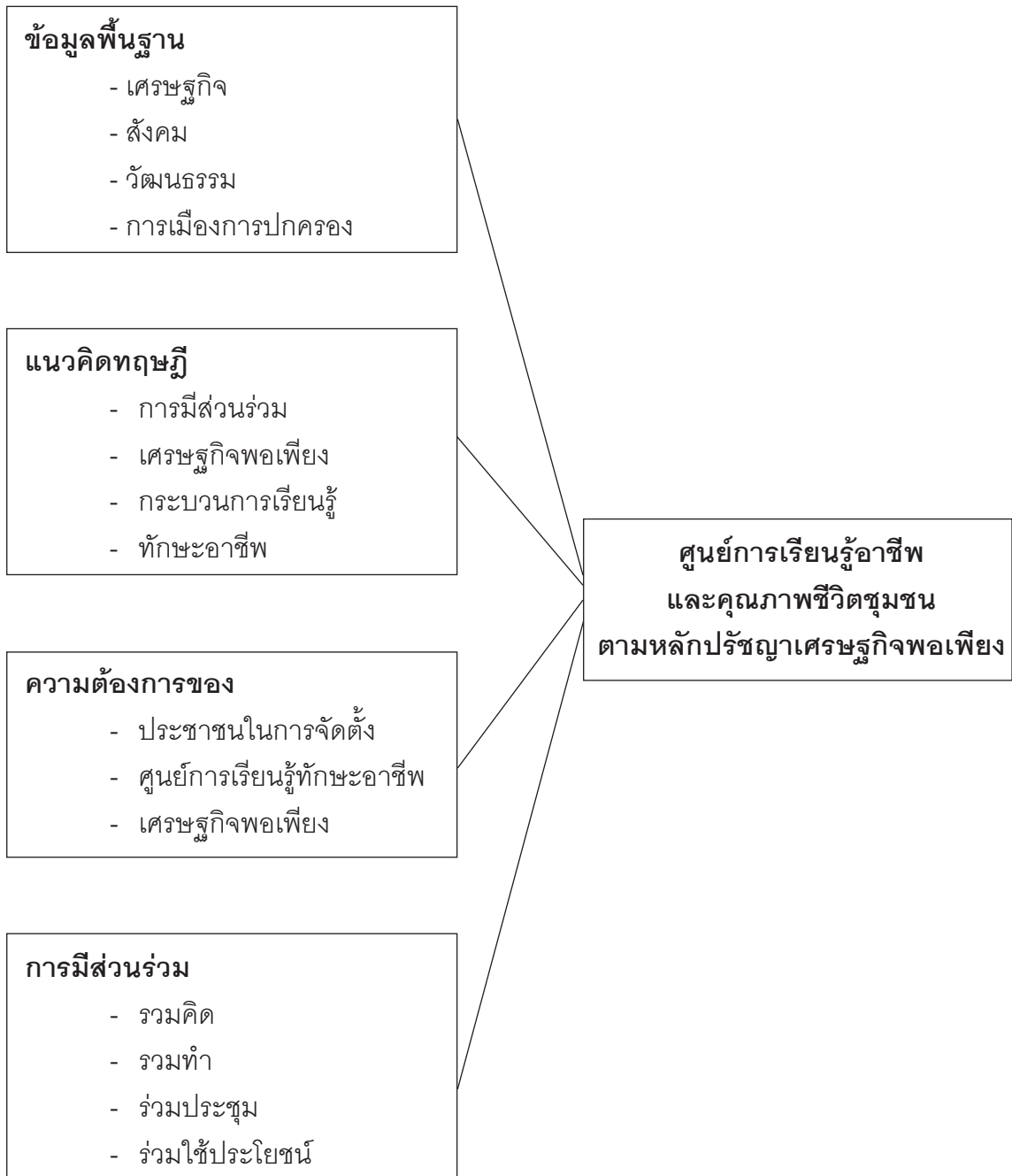
1) ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการในตำบลบางเลน และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) ขอบเขตเนื้อหา 1) การศึกษาบริบทของชุมชน 2) การวิเคราะห์ SWOT 3) การวิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการ 4) การศึกษาฐานงาน 5) การประชุมจัดทำแผนกิจกรรม 6) การอบรมให้ความรู้อาชีพชุมชน 7) การปฏิบัติการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ 8) การปฏิบัติการประชาสัมพันธ์

3) ขอบเขตด้านพื้นที่ในการทำกิจกรรม คือ ชุมชนบางเลน ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบางเลน จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดการเรียนรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยคณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยโดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการทำวิจัยโดยเป็นผู้ร่วมวิจัยในการเก็บข้อมูล และร่วมปฏิบัติการในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนร่วมกัน โดยคณะผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัย 2 ลักษณะ คือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาบริบทของชุมชนโดยให้นักวิจัยในชุมชนสมาชิกในชุมชนร่วมกับทีมวิจัยร่วมเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเก็บข้อมูล (Chantavanich, 1996) เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นจริงให้ครอบคลุมรายละเอียดในเชิงลึกในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของชุมชนแผนที่ชุมชน ลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี การคมนาคม สาธารณูปโภค การเมืองการปกครอง การศึกษา ศาสนา ประชากร และภูมิปัญญาของชุมชน

2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participation Action Research)

กระบวนการในการพัฒนาจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับสมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชนบางเลน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

และผู้วิจัยเพื่อเป็นการกระตุ้นที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และทำให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการทำกิจกรรมก่อให้เกิดการดำเนินกิจกรรมอย่างยั่งยืน โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ดังนี้

1) การประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน

เป็นเทคนิคของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ที่เน้นกระบวนการประชุมผู้นำชุมชนสมาชิกในชุมชน นักศึกษา เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมทำงานกัน โดยเสนอประสบการณ์ในลักษณะของกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ การเสนอประสบการณ์ การอภิปรายในลักษณะของการถกแถลง การสรุป และการประยุกต์ใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ความต้องการเพื่อกำหนดโครงการพัฒนากลุ่มอาชีพโดยกระบวนการ 3 กระบวนการหลักคือ การวิเคราะห์เหตุการณ์ในอดีตว่าเป็นอย่างไร การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในลักษณะของการเชื่อมโยงข้อมูลกับเหตุการณ์ในอดีต และการกำหนดแนวทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพบนพื้นฐานของมูลพื้นฐานของข้อมูลที่ได้โดยร่วมกันวิเคราะห์ของกระบวนการแบบมีส่วนร่วม

2) การวิเคราะห์ SWOT ของชุมชนบางเลน

เป็นเทคนิคของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่คณะผู้วิจัยได้นำมาใช้เพื่อต้องการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของชุมชนปัจจุบันเป็นอย่างไร

- จุดแข็งชุมชนบางเลนในเรื่องอะไรบ้างจะวิเคราะห์หากลุ่มในสภาพเชิงบวกว่ามีปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

- จุดอ่อนของชุมชนบางเลนปัจจุบันกลุ่มมีปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

- โอกาสของกลุ่ม จะวิเคราะห์ให้เห็นว่าในสภาพปัจจุบัน ภาพปัจจุบันภายนอกอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

- อุปสรรคของกลุ่ม จะวิเคราะห์ว่ามีปัจจัยภายนอกอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่

การศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นวิธีการที่ทำให้คณะผู้วิจัย สมาชิกในชุมชน ผู้นำชุมชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรง และทำให้รู้เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่ไปดูงาน โดยการศึกษาเรียนรู้ และการซักถามเรื่องที่น่าสนใจเพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งศูนย์ นอกจากนี้การศึกษาดูงานยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของการทำงานให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะในกระบวนการศึกษาดูงานจะต้องมีการวางแผน กำหนดกิจกรรมในลักษณะจะไปดูหรือศึกษาเรื่องอะไร ที่ไหนอย่างไร และศึกษาเพื่ออะไร เป็นกระบวนการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ในเชิงประจักษ์ และการ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติของสมาชิกในชุมชน ผู้นำชุมชนได้

4) การจัดเวทีชาวบ้าน

เป็นเทคนิคของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ กันของผู้ที่มาร่วมกันทำเวทีชาวบ้าน เป็นเวทีที่ได้แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเต็มที่ และขณะเดียวกันก็ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมกันไปด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการเปิดมุมมองในประเด็นใหม่ๆ ให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมแลกเปลี่ยนกันและกัน ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อกำหนดทิศทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

5) การจัดฝึกอบรมให้ความรู้

การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ กระบวนการพัฒนาความรู้ที่เป็นระบบแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ทักษะ รวมทั้งปรับทัศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามความจำเป็นและความต้องการของบุคคลหรือกลุ่ม การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก ผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

6) การปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

การปฏิบัติการภาคสนามร่วมกันในการจัดตั้งศูนย์ผู้เกี่ยวข้องโดยประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชนบางใหญ่ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มวิจัยโดยมีกิจกรรมในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไป
ของชุมชนบางเลน

กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT
ชุมชนบางเลน

กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์สภาพ
การณ์และความต้องการ

กิจกรรมที่ 4 การศึกษาดูงาน

กิจกรรมที่ 5 การจัดทำแผนพัฒนา

กิจกรรมที่ 6 การอบรมให้ความรู้

อาชีพชุมชน

กิจกรรมที่ 7 การปฏิบัติการจัดทำ
ศูนย์การเรียนรู้

กิจกรรมที่ 8 การปฏิบัติการ
ประชาสัมพันธ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (ประชากร)

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพจาก
บุคคล 2 องค์กรหลัก คือ องค์กรชุมชนและ
องค์กรภาครัฐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) องค์กรชุมชน จำนวน 30 คน

- นายกเทศมนตรีบางเลน 1 คน
- รองนายกเทศมนตรีบางเลน 2 คน
- สมาชิกเทศบาล 7 คน
- ตัวแทนประชาชนจากเทศบาล

บางเลน

- ประชาชนจากตัวแทนหมู่บ้านละ

2 คน จำนวน 20 คน

2) องค์กรภาครัฐ ผู้วิจัยทำการเก็บ
ข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ชุมชนในเขตตำบลบางเลน และเขตเทศบาล
บางเลน จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

- นายอำเภอบางใหญ่ 1 คน

- หัวหน้าและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนา

ชุมชน 3 คน

- หัวหน้าและเจ้าหน้าที่ฝ่ายการ

ศึกษานอกโรงเรียน 2 คน

- กำนัน 1 คน

- เกษตรตำบล 1 คน

3) ข้อมูลการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้โดยการทำกิจกรรม
ร่วมกันดังนี้

- สมาชิกในชุมชนบางเลน

- นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนคร

- ผู้นำชุมชนบางเลน

- ทีมวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าได้ทำการวิเคราะห์
ข้อมูลในลักษณะการวิเคราะห์เนื้อหาโดยจำแนก
เป็นประเด็นต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา
ทั้งนี้ ประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ได้มาจากข้อมูล
ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาจากเอกสารการ
สัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์อย่างมี
ส่วนร่วมการสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม
การสัมภาษณ์กลุ่ม และวิธีการปฏิบัติการ
จัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพแบบมีส่วนร่วมของคน
ในชุมชน

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบท
ชุมชน ชุมชนบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัด
นนทบุรี ชุมชนบางเลนที่มีลักษณะของสังคม

โดยทั่วไป จะมี 2 ลักษณะ คือ เป็นสังคมชุมชนบทและสังคมเมือง สภาพพื้นที่จะเป็นที่ราบลุ่มส่วนใหญ่จึงเหมาะที่จะทำการเกษตร ด้านการคมนาคม เป็นชุมชนที่มีการติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ได้สะดวกมีเส้นทางคมนาคมหลายสาย เส้นทางที่ใช้มีทั้งทางรถ และบางพื้นที่ใช้เส้นทางน้ำ โดยมีท่าเรือที่ตลาดบางใหญ่เก่าและอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 20 กิโลเมตร ด้านการปกครอง พื้นที่ ของเทศบาลบางเลนจะรับผิดชอบในพื้นที่ 10 หมู่บ้านประกอบด้วย บ้านบางเลนมี 705 ครัวเรือน บ้านบางพลูมี 419 ครัวเรือนบ้านบางมะขามมี 378 ครัวเรือนบ้านบางสะแกมี 211 ครัวเรือน บ้านท่ารถมี 75 ครัวเรือน บ้านวัดยุคันธารวาสมี 99 ครัวเรือนบ้านบางศรีราษฎร์ มี 632 ครัวเรือน บ้านวัดสะแกมี 1,293 ครัวเรือน บ้านวัดน้อยมี 891 ครัวเรือน บ้านหน้าโรงสี มี 61 ครัวเรือนด้านเศรษฐกิจ จะมี 2 ลักษณะ ประกอบด้วย การประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรจะทำพืชสวนเป็นหลักพืชที่ปลูกจะมีทุเรียนนนท์ มะม่วง มังคุด กระท้อน เป็นต้น และการประกอบอาชีพนอกชุมชน เช่น รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ทำธุรกิจ สวนครัว และรับจ้างทั่วไป ต้นลักษณะของสังคม ลักษณะของสังคมจะมีความเจริญเพราะมีผลจากการก่อสร้างถนนกาญจนาภิเษกและถนนรัตนธิเบศร์ ซึ่งในชุมชนจะมีความเป็นอยู่ 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะดั้งเดิมของสมาชิกในชุมชนเป็นการใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ยึดมั่นในแบบธรรมเรียบง่ายประเพณีและจะตั้งบ้านเรือนในสวนและริมลำคลอง และอีกลักษณะหนึ่ง เป็นลักษณะของความเป็นชุมชนเมือง มีการแข่งขันสูง ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนบ้าน

จัดสรร ด้านวัฒนธรรม สภาพของชุมชนจะเป็นสังคมเอื้ออาทรเคารพพระบอบาสุส ยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีและคนส่วนใหญ่ยังนับถือพุทธศาสนา ประเพณีที่สมาชิกในชุมชนยังยึดมั่นและปฏิบัติเป็นประจำประกอบด้วย วันลอยกระทง สงกรานต์ พิธีการบวช ทอดกฐินเข้าพรรษา เป็นต้น ด้านการศึกษา การศึกษาของชุมชนจะมีอยู่ 2 ลักษณะ สถาบันการศึกษาที่พึ่งพิงรัฐบาล ซึ่งดูแลโดยเทศบาลบางเลนเอง ประกอบด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาที่ดี และลดภาวะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดศรีราษฎร์ ซึ่งจะเปิดสอนตั้งแต่ ป.1 - ป. 6 ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้น ป.1 - มัธยมศึกษา คือ โรงเรียนญาโรทัย นอกจากนี้ชุมชนยังมีแหล่งเรียนรู้ชุมชนแหล่งที่สมาชิกในชุมชนเองได้ศึกษาเรียนรู้เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เช่น แหล่งเรียนรู้วัดสวนแก้วศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นต้น ส่วนด้านประชากรในเขตเทศบาลชุมชนบางเลนมีประชากร จำนวน 11,680 คน โดยแยกเป็นชาย 5,543 คน หญิง 6,137 คน โดยมีความหนาแน่น 1,608 คน ต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งลักษณะประชากรจะเป็นคนที่อยู่ในชุมชนดั้งเดิม คนที่ย้ายมาอยู่ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านจัดสรรแหล่งธุรกิจและประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านประกอบด้วย พม่า กัมพูชา ที่มาประกอบอาชีพในสถานประกอบการต่างๆ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชน การวิเคราะห์ SWOT ชุมชนบางเลน มีดังนี้

จุดแข็ง คือ สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ชุมชนในลักษณะต่าง ๆ เป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ ตัวเมืองสามารถติดต่อกับภายนอกได้สะดวก ส่งผลดีต่อการส่งสินค้าของชุมชนออกสู่ตลาด มีผู้นำที่เข้มแข็งเสียสละทั้งแรงกายทรัพย์สิน ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในโอกาส ต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี คมนาคม และการเกษตร การทำการเกษตรด้านพืชสวน ที่หลากหลาย การสร้างเครื่องข่ายชุมชนกับ ชุมชนอื่นๆ ชุมชนได้รับงบประมาณจากเทศบาล บางเลน **จุดอ่อน** คือพื้นที่ในชุมชนบางพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่มเมื่อฝนตกมากก่อให้เกิดน้ำท่วมขัง มีประชากรแฝงซึ่งเป็นชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวพม่ามาอาศัยอยู่จำนวนมาก ประชาชนบางส่วนได้ขายพื้นที่ให้นายทุนในการทำบ้านจัดสรร พื้นที่ด้านการเกษตรลดลงส่งผล ต่อการจัดหาวัตถุดิบมาพัฒนาอาชีพ เยาวชน รุ่นใหม่ขาดความสนใจภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญา เกษตรกร บางส่วนใช้สารเคมีในการบางส่วนทำการเกษตร ซึ่งส่งผลต่อสภาพสิ่งแวดล้อมผลิตภัณฑ์ที่ ชุมชนได้ผลิตขึ้นมาโดยเฉพาะเกี่ยวกับอาหาร เก็บไว้ได้ไม่นานจึงทำให้การผลิตเสี่ยงต่อการ ขาดทุนและการผลิตสินค้าของชุมชนขาดความ หลากหลายมีแต่สินค้าเดิม ๆ **โอกาส** คือ ได้รับการ สนับสนุนในการพัฒนาท้องถิ่นจากส่วน ราชการต่างๆ ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนา กลุ่มแม่บ้านจากสถาบันการศึกษาภายนอก ที่มาช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ได้รับงบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นในลักษณะ

ของการพัฒนาอาชีพ ชุมชนบางเลนเป็นชุมชน ที่อยู่ใกล้พื้นที่ที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และใกล้ตลาด ขายสินค้าด้านเกษตรของอำเภอ การคมนาคม มีความเจริญสามารถติดต่อกับภายนอกได้ หลายเส้นทาง นโยบายของรัฐบาลให้การ สนับสนุนในการรวมกลุ่มของชุมชนในการ ทำกิจกรรม

การพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านอาชีพ และสมาชิกในชุมชนมีความกระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของชุมชน **อุปสรรค** คือ ชุมชนยังไม่มีแหล่งขายสินค้า ของชุมชนที่เกิดจากการพัฒนาสินค้าของ ชุมชนเอง การสนับสนุนงบประมาณจากส่วน ราชการยังไม่เพียงพอกับความต้องการในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน การพัฒนาด้ว การตลาดในยุคปัจจุบัน ยังมีความรู้และ ประสบการณ์น้อย วัสดุ อุปกรณ์ในการนำมาใช้ ในการผลิตสินค้าของชุมชน มีราคาสูง และ วัตถุดิบในการทำกิจกรรมบางครั้งหาซื้อยาก ไม่มีขายในพื้นที่ชุมชน

การวิเคราะห์สถานการณ์และความ ต้องการ โดยทางสมาชิกกลุ่มในชุมชนต้องการ พัฒนาอาชีพในประเด็นดังนี้ **ด้านการจัดการ** ในด้านการจัดการกลุ่มแต่ละกลุ่มมีวิธีการ ดำเนินงานของกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นการกระจายหน้าที่กันรับผิดชอบ ก็คือ ประธานกลุ่มจะเป็นผู้ดูแลทั้งหมดตั้งแต่ การผลิตจนกระทั่งนำสินค้าออกจำหน่าย และ สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันผลิตสินค้าและนำสินค้า ออกจำหน่าย ชุมชนตำบลบางเลนมีความ ได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจอยู่หลายประการ

โดยสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของพื้นที่จังหวัดนนทบุรีมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือ การขยายตัวทางภาคการท่องเที่ยว การใช้จ่ายภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน การส่งออก และการใช้จ่ายภาครัฐบาลในเขตพื้นที่เป็นต้น ในการจัดการของกลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป็นอย่างดีสังเกตได้จากเมื่อมีการนัดหมายทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกจะเข้าร่วมอย่างพร้อมเพรียง **ด้านการเงิน** ในประเด็นด้านการเงิน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นว่าเงินคือเรื่องใหญ่ ซึ่งกลุ่มทุกกลุ่มล้วนต้องใช้เงินทุนในการดำเนินการของตน และสิ่งที่พบก็คือ ประธานกลุ่มจะใช้เงินส่วนตัว จากนั้นจึงมีการระดมเงินของสมาชิก ส่วนทางภาครัฐนั้นไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องเลย เพียงแต่แนะนำให้กลุ่มทำเรื่องกู้เงินกับทางธนาคาร แต่อย่างไรก็ตาม ทุกกลุ่มต่างไม่อยากเป็นหนี้จึงไม่ได้กู้เงินกับธนาคาร **ด้านการผลิต** ทุกกลุ่มจะเน้นที่เป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนหรือพื้นที่ใกล้ เพื่อให้เกิดประโยชน์การผลิตสินค้าจะมีการคิดค้นสูตรการผลิตขึ้นเอง และมีการทดลองใช้เอง โดยที่มีหน่วยงานทางภาครัฐคอยควบคุมเรื่องคุณภาพของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ในการผลิตสินค้าของกลุ่มบางประเภท เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์จากเกล็ดปลา ต้องใช้แรงงานที่มีทักษะพอสมควรแต่การพัฒนาทักษะให้แก่สมาชิกที่มาทำ ยังไม่สามารถพัฒนาได้ดีทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้า อันดับต่อมาคือ ปัญหาที่เกิดจากต้นทุนของวัตถุดิบเพื่อการผลิตเช่นกลุ่มขนมทองพับเนื่องด้วยราคาวัตถุดิบที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้าจำพวก

น้ำตาล แป้ง มีราคาสูงขึ้นมาก จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนวัตถุดิบเพราะการกำหนดราคาวัตถุดิบขึ้นอยู่กับผู้ขายวัตถุดิบ นอกจากนั้นสินค้าบางประเภทเช่นกลุ่มผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบเผือกฉาบที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น โดยเฉพาะวัตถุดิบที่มาจากทรัพยากรธรรมชาติในบางช่วงก็มีปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบเพราะประสบกับปัญหาน้ำท่วมบ่อยครั้ง จนธรรมชาติไม่สามารถฟื้นฟูและเจริญเติบโตได้ทัน นอกจากนั้นก็เป็นปัญหาด้านการพัฒนาตนเองไปสู่การได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต เช่น วิสาหกิจที่เป็นผู้ผลิตอาหาร ก็ต้องการพัฒนาตนเองไปสู่การได้รับการรับรองมาตรฐานขององค์การอาหารและยา (อย.) หรือการพัฒนาตนเองไปสู่การได้รับใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางเลน ยังไม่สามารถพัฒนาตนเองในมาตรฐานดังกล่าวได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ความเชื่อมั่นของผู้บริโภค **ด้านการตลาด** สินค้าของกลุ่มจะไม่มีกรวางจำหน่ายตามร้านขายเพราะไม่มีการติดต่อ แต่จะจำหน่ายตามที่ลูกค้าสั่ง และมีการจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าที่ทางภาครัฐได้จัดให้มีงานขึ้น โดยมีความต้องการพัฒนาอาชีพ 4 อาชีพ ดังนี้ 1) ความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเกล็ดปลา 2) ความต้องการในการทำขนมทองพับสมุนไพร 3) ความต้องการในการทำกระเป๋าสานจากพลาสติก 4) ความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชน การปฏิบัติการจัดทำศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชน การจัดทำศูนย์

การเรียนรู้อาชีพชุมชน จัดทำโดยกระบวนการแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของชุมชนในการพัฒนาอาชีพ ศักยภาพของชุมชนในการจัดทำและร่วมกันทำตามแผนที่กำหนดไว้และขณะที่ทำได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อจุดอ่อนเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด โดยมีขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาอาชีพ ดังนี้

การจัดทำดอกไม้เกล็ดปลา มีขั้นตอนและกระบวนการผลิตดอกไม้เกล็ดปลา วัสดุอุปกรณ์ ในการผลิตของกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากเกล็ดปลานั้นทางกลุ่มมีเกล็ดปลาที่เป็นวัตถุดิบอยู่แล้วทั้งภายในพื้นที่คือ ภายในพื้นที่ชุมชนมีสมาชิกกลุ่มบางคนที่ทำกิจกรรมอาชีพเกี่ยวกับปลาอยู่แล้ว คือเป็นแม่ค้าขายปลาทะเล และสมาชิกบางคนทำห่อหมกขายเป็นประจำซึ่งจะนำเกล็ดปลามาให้ทางกลุ่มได้ใช้เป็นวัตถุดิบ ภายนอกพื้นที่คือ แม่ค้าตลาดสดทั่วไป เช่น ตลาดบางใหญ่ซีตี้ และตลาดท่าหน้าเมืองนนท์ นำเกล็ดปลามาให้ทางกลุ่มเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากเกล็ดปลา

ในการผลิตดอกไม้ประดิษฐ์จากเกล็ดปลานั้น มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตตลอดจนขั้นตอนและกระบวนการผลิต ดังนี้ คือ วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กรรไกร เกล็ดปลาสะอาดและแห้งแล้ว กาวซิลิโคน ลวดก้านดอกไม้ เข็มกลัดติดเสื้อ กระดาษพันก้าน (ฟลอร่าเทป) เกสรพลาสติก ใบไม้ ปืนกาวพร้อมปลั๊กไฟ ขั้นตอนการผลิต มีดังนี้ (1) นำเกล็ดปลาที่ทิ้งแล้วมาล้างให้สะอาด โดยสามารถใช้เกล็ดปลาของปลาทุกชนิดได้

(2) นำเกล็ดปลามาตากลมให้แห้งโดยไม่โดนแดด (3) ถ้าเกล็ดปลามีกลิ่นคาวปลา หรือกลิ่นเหม็นต้องนำไปแช่หรือล้างน้ำแช่น้ำร้อนจนกว่าหนังปลาที่ติดกับเกล็ดปลาหลุดจนหมด และเปื่อยจนขาวสะอาด (4) เมื่อเกล็ดปลาสะอาดแห้งและขาวใสดีแล้ว สามารถนำมาทำดอกไม้ประดิษฐ์จากสีเกล็ดปลาธรรมชาติได้ (5) แต่ถ้าต้องการเกล็ดปลาที่มีต่างๆ ต้องนำมาย้อมสี ขั้นตอนและการย้อมสีของเกล็ดปลาให้เป็นสีต่าง ๆ นั้นต้องนำสีเคมีมาย้อมตามความต้องการของแต่ละสีจะเป็นสีอ่อนหรือสีแก่ได้ตามความต้องการ (6) นำเกล็ดปลาแต่ละเกล็ดซึ่งย้อมสีเรียบร้อยแล้วมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ติดเสื้อ หรือกระเช้าดอกไม้โดยมีวิธีการประดิษฐ์ดอกไม้ประดิษฐ์ได้หลายชนิด ขั้นตอนการย้อมสีเกล็ดปลา นำสีที่ต้องการจะย้อมมาผสมกับน้ำอุ่นสีที่ใช้ย้อมคือ สีเคมีมีสีอ่อนแก่ตามความต้องการ การใช้สีผสมกับน้ำอุ่น เพื่อต้องการให้สีเคมีกระจายไม่จับเป็นก้อนและเติมน้ำเปล่าลงไปให้พอดีจนได้สีที่ต้องการ แล้วนำเกล็ดปลามาแช่ลงไปในน้ำย้อมสี โดยให้เกล็ดปลากินสีจนน้ำย้อมสีเป็นน้ำขาวเหมือนเดิมและเกล็ดปลาจะกินสีเข้าไปในเกล็ดโดยแช่ไว้ประมาณ 2-3 วัน แล้วเมื่อได้สีที่ต้องการแล้วนำเกล็ดปลามาผึ่งหรือตากลมให้แห้งแล้วนำมาประกอบเป็นดอกไม้แต่ละชนิด เช่น ดอกกุหลาบ ดอกคาเว่ ดอกทานตะวัน เป็นต้น ขั้นตอนการนำเกล็ดปลามาประกอบเป็นดอกไม้ มีดังนี้ นำเกล็ดปลามาประกอบเป็นดอกไม้โดยมีขั้นตอนดังนี้ ปลั๊กไฟเสียบกาวปืน และเสียบปลั๊กไฟ รอจนกว่าปืนกาวร้อนแล้วนำเกล็ดปลามาเข้าเป็นกลีบของดอกไม้

เข้ารวมเป็นดอกใช้กาบใส่ไปที่โคลนเกล็ด และใช้หลายเกล็ดเป็นปลายดอกของดอกไม้ แต่ละดอกตามขั้นตอนจนกว่าเสร็จเป็นดอกแล้ว นำมาใส่ก้านโดยใช้ลวดทำเป็นหัวก้านใส่ลงไป ในช่องว่างของดอกกุหลาบที่ทำไว้เมื่อใส่ก้าน เรียบร้อยแล้ว นำมาใส่โคนดอกเพื่อปิดกั้น ของดอกไม้ และนำฟลอร่าเทปมาพันก้าน ใส่ใบให้เรียบร้อยและสวยงามเพื่อรอจำหน่าย ต่อไป

การจัดทำขนมทองพลับสมุนไพร

มีขั้นตอนและกระบวนการทำขนมทองพลับสมุนไพร ดังนี้ การทำขนมทองพลับสมุนไพร เป็นขนมไทยมาแต่โบราณแล้วเป็นขนมที่หาซื้อ ได้ยากมีขายอย่างแพร่หลายทั้งในชุมชนและ นอกชุมชนทั่วไปใน การทำขนมทองพลับสมุนไพร มีดังนี้ 1) วัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ตัวเครื่องในการทำขนมทองพลับสมุนไพร เป็นเครื่องที่ทำงานด้วยไฟฟ้า ใช้ได้ สะดวก มีลักษณะดังนี้ ตัวเครื่องทำด้วยสแตนเลส อย่างดี มีขนาดเครื่องกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 60 เซนติเมตร สูง 18 เซนติเมตร มีหูหิ้ว สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกมีเตาไฟฟ้า พร้อมแม่พิมพ์ทำขนมทองพลับ จำนวน 3 ชุด สามารถทำขนมทองพลับได้พร้อมกันทีละ 3 เตามีเบรกเกอร์ไฟฟ้า ขนาด 10 A หลอดไฟฟ้า แสดงการทำงานของเครื่องและปุ่มปรับ ความร้อนของเตาสามารถควบคุมความร้อน ของเตาได้ เครื่องใช้งานง่าย 2) วิธีทำ มีดังนี้ (1) นำแป้งสาลี น้ำตาล เกลือป่น งาดำสมุนไพร ใส่ลงไปในภาชนะ (2) คนส่วนผสมทั้งหมด ให้เท่ากัน (3) ใส่หัวกะทิลงไปทั้งหมดให้เท่ากัน (4) นำแป้งที่ผสมแล้วหยอดในแม่พิมพ์ครึ่งละ

1 ช้อน (5) เมื่อขนมสุกแล้วใช้ช้อนแคะออก ใส่ภาชนะเตรียมใส่ถุง

การจัดกระเป๋าสถาปัตยกรรม

มีดังนี้ ขั้นตอนและกระบวนการทำกระเป๋าสถาปัตยกรรม การทำกระเป๋าสถาปัตยกรรมเป็นกิจกรรม ที่สมาชิกในชุมชนมีความต้องการและอยากทำ เพราะเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้เทคนิคมาก เพียงแต่ใช้ความชำนาญในการสานให้เป็น รูปทรงตามลักษณะโครงการที่เราต้องการ และเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และก่อให้เกิดรายได้ในครอบครัว และชุมชน บางเลนมีผู้สูงอายุ อยู่จำนวนมากจึงมีแรงงาน และเวลาในการทำกิจกรรมดังกล่าว (1) วัสดุ อุปกรณ์ในการทำกระเป๋าสถาปัตยกรรม พลาสติกเส้นขนาดใหญ่ และขนาดเล็กขึ้นอยู่กับ ขนาดและลักษณะของกระเป๋าคือทำ (2) ตัวดอก ที่ทำด้วยไม้เวลาใช้ดอกจะไม่มีรอยที่เกิดจากการจักสาน (3) คีมดึงใช้สำหรับดึงให้ตึงขณะที่ สานกระเป๋าคือเป็นคีมสำหรับใช้ดึงเท่านั้น (4) กรรไกรใหญ่มากใช้สำหรับตัดพลาสติก ขณะที่สานและต้องการ ตัดเส้นพลาสติก ให้มีความพอดีกับงานที่ทำ (5) เครื่องประดับ อาจจะเป็ดอกไม้ประดิษฐ์ หรือของประดับ ที่ทำจากโลหะต่างๆ มาติดกระเป๋าสถาปัตยกรรม ให้มีความสวยงาม ขั้นตอนในการทำ มีดังนี้ (1) ตัดเส้นพลาสติกยาวกว่าการกระเป๋าสถา 20 - 30 นิ้วมิต จำนวนความกว้าง 11 เส้น ความยาว 23 เส้น (2) นำเส้นพลาสติกที่ตั้งไว้ โดยนำ 11 เส้น มาเรียงไว้ (3) นำเส้นพลาสติก ที่เหลือ 23 เส้น นำมาสานที่ละเส้น (4) เมื่อนำ มาสานครบทั้ง 23 เส้นแล้วหลังจากนั้นจัดเส้น พลาสติกให้แน่น ไม่ให้มีช่องว่าง (5) เมื่อจัด

เส้นพลาสติกแล้ว ให้นำเส้นพลาสติกทุกด้าน มาขัดกับลาย โดยขัดเว้นเส้น (6) ขึ้นลาย ข้างกระเป๋าด้านบนโดยการสานจะใช้ 3 เส้นในการสาน 1 รอบ (7) ดำเนินการสานจนได้ กระเป๋าด้านบน ความต้องการ (8) ใส่หูถือกระเป๋าด้านบนขึ้นตอน สุดท้ายในการทำ (9) ในบางครั้งอาจจะใช้อุปกรณ์ ตกแต่งลงบนกระเป๋าด้านบนเพื่อความสวยงาม เช่น ดอกไม้แห้ง หรือของประดับที่ทำด้วยโลหะ มาตกแต่ง

การจัดทำกล้วยฉาบ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนและกระบวนการทำกล้วยฉาบ การทำ ผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบเป็นกิจกรรมที่สมาชิก ในชุมชนบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัด นนทบุรี มีความสนใจ และมีความต้องการ ในการทำกิจกรรมอย่างมากเพราะในชุมชนเอง มีวัตถุดิบกล้วย โดยเฉพาะกล้วยน้ำว้า ซึ่งเป็น พืชที่ปลูกมากในชุมชนแต่ขายได้ในราคาต่ำ สมาชิกในชุมชนตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นมาเพื่อทำ กล้วยฉาบจากกล้วยน้ำว้าจะทำให้ชุมชน มีอาชีพเสริมและรายได้มากขึ้น วัตถุประสงค์ สำหรับการจัดทำผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบจาก กล้วยน้ำว้า มีดังนี้ กระดาษ ตะหลิว เตาแก๊ส ตะแกรง กระดาษ กะละมัง มีดใส มีดปอก กล้วยน้ำว้า น้ำมันปาล์ม เกลือป่น น้ำตาล กล้วยน้ำว้าดิบ การผลิตกล้วยฉาบ มีดังนี้ (1) นำกล้วยน้ำว้ามาปอกเปลือก จากนั้น นำไปล้างในน้ำเกลือและผึ่งไว้ให้แห้ง (2) นำกล้วยน้ำว้าที่ผึ่งแห้งแล้วมาสไลด์ เป็นแผ่นบาง ๆ (3) นำกล้วยน้ำว้าที่สไลด์เป็น แผ่นบาง ๆ มาผึ่งไว้บนตะแกรงเพื่อไม่ให้ติดกัน (4) ตั้งกระทะใส่น้ำมันปาล์มรอให้กระทะร้อน ประมาณ 10-15 นาที (5) ใส่กล้วยน้ำว้าที่

ผึ่งไว้บนตะแกรงลงในกระทะแล้วคนไปเรื่อย ๆ สังเกตสีเหลืองให้นำขึ้นได้ (6) นำมาใส่กระชาด เพื่อผึ่งน้ำมันให้สะเด็ด (7) ตั้งกระทะใส่น้ำ สะอาด น้ำตาล เกลือ เคี่ยวโดยใช้ไฟปานกลาง จนเป็นเกล็ด (8) ใส่กล้วยที่ผึ่งน้ำมันให้สะเด็ด แล้วลงในกระทะใช้ไฟอ่อนคนคลุกเคล้าจนแห้ง (9) บรรจุลงบรรจุภัณฑ์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค

ในการพัฒนา กลุ่มอาชีพชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วย 1. การทำดอกไม้ประดิษฐ์ จากเกล็ดปลา ปัญหาอุปสรรคของกลุ่มอาชีพ จากการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากเกล็ดปลา ในการพัฒนา กลุ่มอาชีพนี้ (1) กลุ่มเกิดจากการ รวมตัวของชาวบ้านที่มีความสนใจเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างในหลาย ๆ ด้าน จึงทำให้ การสื่อสารและความเข้าใจในการดำเนิน กิจกรรมของกลุ่มเป็นไปด้วยความลำบาก เพราะมีความคิดเห็นและความเข้าใจที่ไม่ ตรงกัน (2) สถานที่ทางกลุ่มอาชีพยังไม่มี ป้ายบอกสถานที่ที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดความ ลำบากในการมาติดต่อยังสถานที่ทำการกลุ่ม (3) ผู้ผลิตมีความชำนาญในการประดิษฐ์ มีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ที่มีกำลังสินค้าเข้ามา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง เทศกาลสำคัญ ๆ จึงทำให้สินค้ามีปริมาณ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า (4) การประชาสัมพันธ์ของกลุ่มยังมีน้อย เข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นลูกค้าที่มีความ สนใจในสินค้าดอกไม้ประดิษฐ์จริง ๆ แนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนา กลุ่มอาชีพดอกไม้ ประดิษฐ์จากเกล็ดปลา มีดังนี้ (1) การพัฒนา

ของกลุ่มควรมีการส่งเสริมอาชีพหลาย ๆ รูปแบบ ไม่เน้นเฉพาะการประดิษฐ์ดอกไม้จากกลีดิปลา เพียงอย่างเดียว (2) ต้องการเงินทุนในการผลิต ซึ่งจะทำให้เป็นแรงจูงใจแก่สมาชิกไม่ต้องใช้เงินทุนส่วนตัวเข้ามาช่วย (3) การตลาดที่แน่นอน และได้มาตรฐาน มีความต้องการสินค้าอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพระยะยาว (4) ต้องมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และออกแบบใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเป็นที่พึงพอใจและตรงกับความต้องการของลูกค้า (5) การเข้าร่วมกิจกรรมกับทางราชการในทุก ๆ หน่วยงาน ควรมีการประสานร่วมมือกันกับหน่วยงานอื่น ๆ จะทำให้เกิดการขยายตลาดของสินค้าและเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าไปในตัว (6) การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ เช่น สติกเกอร์ กล่องบรรจุสินค้าที่สวยงาม และมีความทนทาน ป้องกันการแตกหักของสินค้าที่อยู่ภายในได้ (7) การบริหารจัดการที่มีรูปแบบเป็นทางการ และมีมาตรฐานซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสเป็นที่เชื่อถือ และไว้วางใจแก่สมาชิก (8) การวางแผนการตลาดสู่ตลาดต่างประเทศ โดยมีหน่วยงานภาครัฐคอยให้การสนับสนุนซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นไปได้ในการติดต่อซื้อขาย รวมทั้งทำให้ลูกค้าในตลาดต่างประเทศมีความเชื่อถือและไว้วางใจ เนื่องจากมีหน่วยงานภาครัฐคอยรับรองและดูแลติดต่อร่วมด้วย

2. ทำขนมทองพลับสมุนไพรมีดังนี้ ปัญหาอุปสรรคของกลุ่มอาชีพจากทำขนมทองพลับสมุนไพรมีดังนี้

1) ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการผลิต

สินค้า (2) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สินค้าที่ผลิตเป็นที่รู้จักของชุมชนทั้งภายในและภายนอกชุมชน (3) การสนับสนุนในการออกบูธแสดงสินค้าในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและแผน (4) ที่ชัดเจนขาดการเรียนรู้และเทคนิคในการผลิตอย่างต่อเนื่อง (5) วัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้าในบางอย่างไม่ได้อยู่ในชุมชน ต้องเพิ่มค่าใช้จ่าย (6) ขาดการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในกลุ่มต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

แนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทำขนมทองพลับสมุนไพรมีดังนี้

(1) จัดหางบประมาณจากส่วนราชการ ภาครัฐ เอกชนมาจัดซื้อจัดหาเครื่องมือจัดทำขนมที่ทันสมัยใช้ในกลุ่ม (2) การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยนอกเหนือจากการใช้แผ่นพับ (3) การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มทักษะและสร้างความมั่นใจให้สมาชิกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง (4) รูปแบบของสินค้าตลอดจนบรรจุภัณฑ์สื่อสารและดึงดูดลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (5) ศึกษาดูงานในกลุ่มที่ผลิตสินค้าลักษณะเดียวกันเพื่อหาประสบการณ์และเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่มและนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

3. การจัดการเป้าพลาสติกปัญหาอุปสรรคของกลุ่มอาชีพจากการจัดการเป้าพลาสติก มีดังนี้

(1) ขาดการนำเอาเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นแบบในการผลิตสินค้ากระเป๋าสานจากพลาสติก (2) รูปแบบของกระเป๋าสานพลาสติกที่ผลิตมีรูปร่างไม่มากนัก จึงทำให้คนสนใจน้อย (3) สีส้นของสินค้าที่ผลิตมาจำหน่ายยังไม่ดึงดูดความสนใจเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเป็น

เรียบ ๆ ไม่สะดุดตาของลูกค้า (4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นต้องใช้ประสบการณ์และความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยตลอดเวลา ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน (5) สมาชิกกลุ่มอาชีพผลิตกระเป๋าสานพลาสติกเมื่อทำจนชำนาญลาออกจากการทำกิจกรรมผลิตเมื่อคนใหม่มาทำ ต้องใช้เวลาในการฝึก (6) การสนับสนุนในการออกบูธ แสดงสินค้าในโอกาสต่าง ๆ มีน้อยและไม่ต่อเนื่อง (7) การสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอแล้วต่อเนื่อง

แนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพการจัดกระเป๋าสานพลาสติก มีดังนี้ (1) สร้างเอกลักษณ์ของสินค้า กระเป๋าสานจากพลาสติกให้เกิดขึ้นเป็นจุดเด่นของสินค้า (2) ปรับปรุงรูปแบบและลักษณะของสินค้ากระเป๋าสานจากพลาสติกให้ทันสมัยตรงกับความต้องการของตลาด (3) พัฒนาสมาชิกกลุ่มโดยการศึกษาดูงานจากแหล่งผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานจากพลาสติก (4) การประชาสัมพันธ์สินค้ากระเป๋าสานจากพลาสติกให้มีรูปแบบที่หลากหลายให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่สนใจสินค้าที่ผลิตขึ้น (5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่มอาชีพลักษณะเดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน

4. การจัดทำกล้วยฉาบ ปัญหาอุปสรรคของกลุ่มอาชีพการจัดทำกล้วยฉาบ มีดังนี้ (1) รูปแบบการตลาดสมัยใหม่สมาชิกกลุ่มยังขาดความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงาน (2) สถานที่ในการดำเนินการยังไม่มีสัดส่วนทั้งการทำกิจกรรม และการจัดเก็บอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบและถูกหลักอนามัย (3) ขาดการ

ประชาสัมพันธ์สินค้าให้แพร่หลายในวงกว้าง เป็นที่รู้จักของคนนอกชุมชนและสังคมอื่น (4) การสนับสนุนจากส่วนราชการ หรือองค์กรอื่น ๆ ในการออกบูธจำหน่ายสินค้าในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีการแจ้งกำหนดการไว้ล่วงหน้าชัดเจน (5) ขาดการพัฒนากำหนดและการเรียนรู้ และเทคนิคต่าง ๆ ที่ทันสมัยในการพัฒนาสินค้ากล้วยฉาบจากกล้วยน้ำว้าว่าแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพการจัดทำกล้วยฉาบ มีดังนี้ (1) การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชนในการสนับสนุนความรู้ทางวิชาการในการพัฒนา (2) สนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรมอาชีพกล้วยฉาบจากกล้วยน้ำว้าอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ (3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่มอื่น ๆ ที่ผลิตสินค้ากล้วยฉาบจากกล้วยน้ำว้า (4) การพัฒนาสมาชิกในตลาดการขายยุคดิจิทัลในปัจจุบันให้มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการขายสมัยใหม่ (5) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้ากล้วยฉาบจากกล้วยน้ำว้าให้มีความน่าสนใจ สะดุดตาเป็นที่สนใจของผู้บริโภค

สภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย

ชุมชนบางเลนเป็นชุมชนที่สภาพความเป็นอยู่เรียบง่าย การประกอบอาชีพของชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นด้านเกษตรกร ใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นเป็นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ แต่ลักษณะของอาชีพจะดำเนินการตามที่ได้ปฏิบัติกันมา ยางอาชีพยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญและไม่มีความหลากหลาย จึงไม่ก่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการ

ของตลาด การพัฒนาต่าง ๆ ของชุมชน เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในลักษณะการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปรับปรุง และการร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพของชุมชน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตั้งแต่การถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้รู้ในแต่ละคน แต่ละเรื่อง นำข้อมูลมาแสดงความคิดเห็นกัน ในลักษณะของการถูกถามด้วยเหตุด้วยผล การสรุปประเด็นและการประยุกต์ใช้สิ่งที่ก่อให้เกิดความมั่นใจ และการแสดงออกในที่ประชุมและทักษะการเสนอข้อมูล เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือร่วมกันกับกลุ่มอาชีพอื่นๆ เพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการผลิตสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อก่อให้เกิดความน่าสนใจของตลาด เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพชุมชนโดยการมีคณะกรรมการบริหารที่ชัดเจนมีประธานกลุ่ม กรรมการ เลขานุการ เภรัญญิก ประธานสัมพันธ์ซึ่งในแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่รับผิดชอบและมีการรายงานผลในที่ประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพโดยทั่วไปของชุมชนมี 2 ลักษณะ กล่าวคือลักษณะที่ 1 เป็นสังคมชนบท การดำเนินชีวิตเรียบง่ายจะประกอบอาชีพด้านการเกษตร พืชที่ปลูกจะเป็นพืชสวน ประกอบด้วยทุเรียนนนท์ มะม่วง มังคุด กระท้อน ส้มโอ บริเวณในชุมชนจะมีคูน้ำเชื่อมกับลำคลองและบางครั้ง ยังใช้เรือติดต่อไปมาหาสู่กันของคนในชุมชน ลักษณะที่ 2 เป็นสังคมเมืองโดยจะประกอบอาชีพค้าขาย

รับราชการ และทำธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่จะตั้งบ้านเรือนตามเส้นทางการคมนาคม และเป็นหมู่บ้านจัดสรร ส่วนด้านวัฒนธรรม สภาพของชุมชน ยังเป็นสังคมเชื้ออาหาร เคารพระบบ อาวุโส ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและปฏิบัติเป็นประจำ ประกอบด้วยวันลอยกระทง สงกรานต์ พิธีบวช ทอดกฐิน เข้าพรรษา

ด้านความต้องการการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชนและการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ ในชุมชนมีความต้องการและต้องการให้พัฒนาอาชีพเกี่ยวกับการจัดการ ด้านการเงิน การผลิต และการตลาดโดยทางกลุ่มอาชีพ มองว่าการพัฒนาในด้านดังกล่าว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ซึ่งทางกลุ่มอาชีพจะต้องดำเนินการให้สมาชิกได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความมั่นใจ เพื่อจะได้นำความรู้ไปพัฒนากลุ่มให้เกิดความสำเร็จดังกล่าว (Community Development Department, 1986) ในด้านการตลาดนั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เมื่อกลุ่มอาชีพได้ผลิตสินค้ามาขาย ส่วนใหญ่ขายในชุมชนเป็นหลักและนอกชุมชนบ้าง โดยการนำไปฝากขายกับร้านค้าขายปลีกทั่วไป การพัฒนาการตลาดในการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดทั้งด้านราคา ช่องทางจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมตลาดที่หลากหลาย และทันสมัย (Pumpinyo et al., 2002) การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจะต้องมีคณะกรรมการบริหารและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและต้องใช้กระบวนการการทำงานใช้การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ

แบบมีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนของการทำงาน (Khongkumme, 1994) ในการร่วมนั้น จะมีลักษณะของการร่วมคิดร่วมปฏิบัติ ร่วมปรับปรุงแก้ไขและร่วมรับผลประโยชน์ จากการทำกิจกรรมของกลุ่มร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยการมีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์เรียนรู้อาชีพชุมชน และคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน บางเลน ให้มีทักษะและความชำนาญโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา และทักษะการประยุกต์นำความรู้มาพัฒนาอาชีพใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุดิบในชุมชนและความต้องการของตลาด

2. ดำเนินการระดมเงินทุนจากสมาชิกกลุ่มอาชีพและขอสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกองทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มอาชีพชุมชน

3. ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพชุมชนได้สร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพชุมชนอื่นๆ ทั้งในจังหวัดนนทบุรีหรือจังหวัดอื่นๆ เพื่อเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น

4. ควรดำเนินการจัดนำแผนบริหารกลุ่มอาชีพชุมชนที่เรียกว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนโดยมีกิจกรรมพัฒนากลุ่มอาชีพที่ชัดเจนตั้งแต่การผลิต กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด

ทั้งภายในท้องถิ่นและตลาดภายนอก

5. จัดให้มีการประชุมของสมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชน และผู้สนใจเพื่อสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนที่ผ่านมาว่า มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง และจะหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนบางเลนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. กลุ่มอาชีพชุมชนประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ หรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการทั้งในจังหวัดนนทบุรี หรืออื่น ๆ ในการขอคำแนะนำและช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มอาชีพชุมชนบางเลน โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

7. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพชุมชนบางเลนให้กลุ่มมีระบบที่ทันสมัยมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และการปรับเปลี่ยนแปลงการบริหารให้ทันต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบของการตลาดที่เหมาะสมกับกลุ่มอาชีพชุมชนบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าของชุมชน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชน

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชนบางเลนเพื่อให้สินค้าของชุมชน เป็นที่รู้จักของสังคมทั้งภายในและภายนอกชุมชน

REFERENCES

- Chantavanich S. (1996). **Qualitative Research**. Bangkok: Sutraga Press.
- Community Development Department. (1986). **Assessment of Occupational Group Development Project**. Bangkok: Ministry of Interior.
- Khongkumme. (1994). **Components Concerning the Ongoing Activities of Small Village Enterprises in Community Enterprises: A Case Study of Natural - Dye Weaving Group of Nongkham Village, Am phur Phuvieng, Tambol Nachumsaeng, Khon Kaen Province**. Bangkok: Auther.
- Nakpanom J. (2006). **Development of Local Wiscem Transferring Model in Wicker work of Communities in Ang Thong Province**. Thesis of Doctor of Education Srinakharinwirot University.
- Office of National Economic and Social Development Board. (2001). **The Nineth National Economic and Social Development Plan**. Bangkok: Auther.
- Pumpinyo S, et al. (2002). **Production Institute Marketing Markets Opportunity Marketing Strategy Of Handicraft under One Tumbon One Product Project : A case Study of Artificial Flower of Nakhon Ratchasima Province and Ang Thong**. Bangkok: Kasesart University.